4. Перерва П.Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : підруч. / за ред. П.Г.Перерви, С.А.Меховича, М.І.Погорєлова. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 1080 с.

5. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

6. Перерва П.Г. Економіка і маркетинг виробничо–підприємницької діяльності: Навч. Посібник / За ред. Перерви П.Г., Гаврись О.М., Погорєлова М.І. Харків: НТУ «ХПІ», 2004. 640 с.

7. Товажнянський В.Л. Антикризовий механізм сталого розвитку підприємства. Х.: Віровець А.П. : Апостроф, 2012. 703 с.

8. Перерва П.Г. Управління маркетингом на машинобудівному підприємстві // Навч.посібник для інж.-техн.вузів. Харків: «Основа», 1993. 288с.

9. Борзенко В.І., Перерва П.Г., Кобєлєва Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с.

10. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства // Маркетинг: підручник / За ред. О.А.Старостіної. К.: Знання, 2009. С. 461-518.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Д. О. НЕСТЕРОВ, аспірант
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Інформаційне забезпечення розвитку бізнесу є одним із ключових чинників формування конкурентоспроможності підприємств у сучасних умовах глобалізації та цифрової трансформації економіки [1, 3, 10]. У наукових дослідженнях підкреслюється, що ефективне функціонування бізнесу неможливе без системного збору, обробки, аналізу та використання інформації, яка охоплює як внутрішні процеси підприємства, так і зовнішнє середовище [2, 6]. Інформація виступає стратегічним ресурсом, що визначає здатність підприємства адаптуватися до змін ринку, прогнозувати тенденції та приймати обґрунтовані управлінські рішення [4, 11].

Сучасні бізнес-структури потребують комплексних інформаційних систем, які забезпечують інтеграцію фінансових, виробничих, маркетингових та кадрових даних. Використання цифрових технологій, зокрема систем бізнес-аналітики, великих даних та штучного інтелекту, дозволяє підвищити точність прогнозування, оптимізувати витрати та формувати інноваційні бізнес-моделі [5]. Водночас інформаційне забезпечення має враховувати специфіку національного ринку, правове поле та міжнародні стандарти, що забезпечує узгодженість бізнес-процесів із глобальними вимогами [1, 6].

Особливу роль відіграє інформаційна підтримка стратегічного планування, адже саме вона дозволяє підприємствам визначати перспективні напрями розвитку, оцінювати ризики та формувати конкурентні переваги. Інформаційні ресурси, що надходять із зовнішнього середовища, включають дані про ринкові

тенденції, поведінку споживачів, діяльність конкурентів та інституційні зміни. Їх систематизація та аналітична обробка створюють основу для розробки ефективних стратегій позиціонування бізнесу.

Не менш важливим є питання інформаційної безпеки, адже зростання обсягів даних та їх цифрова обробка супроводжуються ризиками витоку комерційної інформації та кіберзагрозами [7]. Тому сучасне інформаційне забезпечення розвитку бізнесу має включати не лише інструменти збору та аналізу даних, але і механізми захисту інформаційних систем, що гарантують стабільність функціонування підприємств.

Механізми захисту інформаційних систем, що гарантують стабільність функціонування підприємств, становлять багаторівневу систему організаційних, технічних та правових заходів, спрямованих на забезпечення цілісності, конфіденційності та доступності даних. У сучасних умовах цифрової економіки інформація є стратегічним ресурсом, а її втрата або викривлення може призвести до значних фінансових збитків та втрати конкурентних позицій [8, 9]. Саме тому захист інформаційних систем розглядається як невід'ємна складова управління бізнесом.

Одним із ключових механізмів є криптографічний захист, що забезпечує шифрування даних під час їх зберігання та передачі. Використання сучасних алгоритмів шифрування дозволяє мінімізувати ризики несанкціонованого доступу та гарантує збереження конфіденційності комерційної інформації. Важливим елементом є також системи автентифікації та авторизації, які регламентують доступ користувачів до інформаційних ресурсів відповідно до їхніх повноважень. Це створює умови для запобігання внутрішнім загрозам та зловживанням.

Значну роль відіграють механізми резервного копіювання та відновлення даних, що забезпечують безперервність бізнес-процесів у випадку технічних збоїв або кібератак. Наявність багаторівневих систем резервування дозволяє підприємствам швидко відновлювати критично важливу інформацію та мінімізувати втрати. Паралельно з цим застосовуються системи моніторингу та виявлення вторгнень, які здійснюють постійний контроль за інформаційними потоками та оперативно реагують на спроби несанкціонованого втручання.

Організаційні механізми захисту включають розробку внутрішніх політик інформаційної безпеки, проведення регулярних аудитів та навчання персоналу. Саме людський фактор часто стає джерелом загроз, тому формування культури безпечного поводження з інформацією є необхідною умовою стабільності функціонування підприємства. Важливим доповненням виступає правове регулювання, яке визначає відповідальність за порушення інформаційної безпеки та створює нормативну основу для захисту бізнес-інтересів.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, слід наголосити, що інформаційне забезпечення розвитку бізнесу є визначальним чинником формування конкурентоспроможності підприємств у сучасних умовах цифрової економіки. Ефективне використання інформаційних ресурсів забезпечує можливість своєчасного прийняття управлінських рішень, оптимізації

бізнес-процесів та підвищення інноваційного потенціалу. Встановлено, що комплексність інформаційних систем, їх інтеграція з фінансовими, виробничими та маркетинговими підсистемами, а також належний рівень інформаційної безпеки формують основу стабільності та стійкості підприємницької діяльності. Водночас інформація виступає не лише інструментом управління, але й стратегічним ресурсом, який визначає перспективи розвитку бізнесу в умовах глобалізації та зростання конкуренції.

Подальші дослідження у цій сфері доцільно спрямувати на розробку моделей інтегрованих інформаційних систем, що поєднують технології великих даних, штучного інтелекту та хмарних сервісів. Перспективним є також вивчення механізмів забезпечення кібербезпеки та захисту комерційної інформації в умовах зростання цифрових загроз. Окремої уваги потребує аналіз впливу інформаційних технологій на розвиток малого та середнього бізнесу, зокрема у контексті доступності інноваційних рішень та їх адаптації до специфіки національного ринку. Важливим напрямом є дослідження взаємозв'язку між інформаційною підтримкою стратегічного планування та підвищенням ефективності управління підприємствами.

Список використаних джерел:

1. Кобєлєв І.В., Перерва П.Г. Сутність інформаційного потенціалу бізнесу // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доп. 33-ї міжнар. Наук.-практ. Конф. MicroCAD-2025, 14-17 травня 2025 р. Харків : НТУ «ХПІ», 2025. С. 940. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91775

2. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI». 668 p.

3. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. (2019) Compliance program: [tutorial]. Kharkov; Miskolc : NTU «KhPI». 689 p.

4. Борзенко В.І., Перерва П.Г., Кобєлєва Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с.

5. Перерва П.Г. Управління маркетингом на машинобудівному підприємстві // Навч.посібник для інж.-техн.вузів. Харків: «Основа», 1993. 288с.

6. Дьякова Н.М., Шеін Є.С., Перерва П.Г. Підприємницькі проєкти: формування напрямків // Теорія та практика менеджменту : матеріали Міжнар. Наук.-практ. Конф., 12 травня 2025 р. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. С. 177–181. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/91920

7. Перерва П.Г. Економіка і маркетинг виробничо–підприємницької діяльності: Навч. Посібник / За ред. Перерви П.Г., Гаврись О.М., Погорєлова М.І. Харків: НТУ «ХПІ», 2004. 640 с.

8. Товажнянський В.Л. Антикризовий механізм сталого розвитку підприємства. Х.: Віровець А.П. : Апостроф, 2012. 703 с.

9. Перерва П.Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : підруч. / за ред. П.Г.Перерви, С.А.Меховича, М.І.Погорєлова. Харків: НТУ «ХПІ», 2008. 1080 с.

10. Шаульська Л.В., Перерва П.Г., Кобєлєва Т.О. Дослідження впливу підприємницьких ризиків на сталий розвиток підприємства // Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2023. № 3 (181). С. 14-23. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66827

11. Перерва П.Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства // Маркетинг: підручник / За ред. О.А.Старостіної. К.: Знання, 2009. С. 461-518.

FROM SOLO FOUNDERS TO DIGITAL TEAMS: CHANGING PERCEPTIONS OF ENTREPRENEURSHIP AMONG UNIVERSITY STUDENTS IN GEORGIA AND UKRAINE

O. MALIARCHUK, Ph.D., Associate Professor
O. HREBESHKOVA, Ph.D., Associate Professor
I. KUBAREVA, Ph.D., Associate Professor
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Introduction. Entrepreneurship has traditionally been conceptualized as an individual activity based on personal initiative, risk-taking, and the ability of a single founder to operate under uncertainty. Classical entrepreneurial theories emphasize the image of the entrepreneur as a “heroic” individual who assumes full responsibility for success or failure. However, the development of the digital economy, platform-based business models, and networked forms of value creation has substantially transformed this understanding.

Digital entrepreneurship increasingly relies on collaboration, interdisciplinary teams, and intensive communication rather than isolated individual action [1, 2]. Digital tools lower entry barriers, facilitate coordination across geographical boundaries, and enable collective decision-making. As a result, entrepreneurial activity becomes more socially embedded and less dependent on individual risk-bearing. These changes raise important questions about how university students, as potential future entrepreneurs, perceive entrepreneurship in the digital era.

This issue is particularly relevant for transition economies such as Ukraine and Georgia, where entrepreneurship plays a crucial role in economic resilience and long-term development. Students in both countries face high levels of uncertainty while simultaneously being deeply integrated into digital and collaborative environments.

Results. To achieve the research objective, this paper 269ndeavou the results of a survey conducted in April–May 2023 within the research project *“Entrepreneurial Opportunities, Competencies and Intentions among University Students in a Cross-Cultural Perspective”*. The analysis focuses on responses from university students in Ukraine and Georgia. The study examines whether entrepreneurship is perceived primarily as a collaborative and communicative process rather than as an individual high-risk activity. Three interrelated dimensions are 269ndeavou: perception of